

FONDAT
27 mai 1992
Nr. 21 (572)
13 noiembrie 2012

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

Aniversarea „Fulger”-ului militar

Batalionul cu Destinație Specială „Fulger” al Armatei Naționale a fost decorat cu ordinul de stat „Credință Patriei” clasa I. Distincția a fost înmînată de consilierul Președintelui Republicii Moldova în domeniul apărării și securității naționale, secretar al Consiliului suprem de securitate, Alexei Barbăneagră, în cadrul unei ceremonii dedicate aniversării a XX-a de la crearea unității.

Ordinul de stat „Credință Patriei” clasa I a fost conferit pentru îndeplinirea ireproșabilă a datoriei de serviciu, curajul demonstrat de efectivul batalionului în cadrul misiunilor internaționale de menținere a păcii și asigurarea unui înalt nivel de pregătire a subunităților.

Alexei Barbăneagră a mulțumit militarilor „fulgeriști” pentru felul în care au acționat, de-a lungul timpului, în toate misiunile din țară și din afară și a apreciat modul exemplar în care aceștia și-au făcut datoria și au respectat jurământul militar.

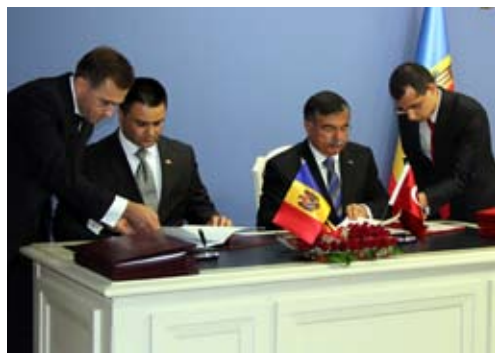
Citiți pag. 4-5

BRIEF

Cooperare moldo-turcă în domeniul cartografiei militare

Pag. 3

Pag. 2

Sergiu CIOBANU:
**„Aeroportul Internațional
Mărculești este unitatea de
rezervă a Armatei Naționale”**

„Participarea în misiuni de menținere a păcii externe ne arată că existăm,,

Părea că s-a așternut rutina peste ultimele săptămîni de misiune în Liberia. Maiorul Ghenadie Petrică continua să patruleze satele liberiene. De jumătate de an făcea parte din echipa numărul 2, care activa în Tubmanburg.

Pag. 6

Cînd ritmurile muzicale vestesc a 20-a aniversare a muzicienilor militari...

*Interviu susținut
cu locotenent-colonel
Leonid VOZNIUC,
șeful Orchestrei
Prezidențiale
a Republicii Moldova*

Abonați-vă la “Oastea Moldovei”! Indice de abonare: 76946

Oficial

Cooperare moldo-turcă în domeniul cartografiei militare

Ministerul Apărării al Republicii Moldova și cel al Republicii Turcia au încheiat un protocol de cooperare în domeniul cartografiei

Documentul, semnat la 1 noiembrie, la Ankara, de ministrul Apărării al Republicii Moldova, Vitalie Marinuța, și omologul său turc, İsmet Yılmaz, prevede realizarea proiectelor comune în domeniul cartografiei, cu accent pe schimbul de informație și experiență în domeniul vizat, suportul tehnic, transferul de tehnologie și schimbul de materiale geospațiale.

De asemenea, cele două părți s-au angajat să organizeze întrevederi alternative în cadrul Planului anual de implementare la date convenite în vederea elaborării programului de lucru și revizuirea activităților de colaborare,

precum și să asigure organizarea cursurilor de instruire de specialitate.

De notat că ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, a efectuat în perioada 1-2 noiembrie, o vizită oficială în Republica Turcia, în cadrul delegației guvernamentale conduse de prim-ministrul Vlad Filat.

Cooperarea moldo-turcă în domeniul apărării se desfășoară în baza Acordului între Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Statul Major General al Republicii Turcia privind colaborarea în domeniul militar de instruire, tehnic și al științei, semnat la 19 noiembrie 1998.

DOUĂ DECENII DE MUZICĂ MILITARĂ MOLDOVENEASCĂ

Orchestra Prezidențială este una dintre cele mai cunoscute formații muzicale din Republica Moldova și, totodată, unul dintre cele mai valoroase colective care ne reprezintă la diverse evenimente culturale peste hotarele țării.

Declarația a fost făcută de Președintele Republicii Moldova, Comandatul Suprem al Forțelor Armate, Nicolae Timofti, în cadrul ceremoniei dedicate aniversării a XX-a de la crearea Orchestrei Prezidențiale, care s-a desfășurat la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”.

Nicolae Timofti a felicitat efectivul orchestrei cu ocazia împlinirii a două decenii de activitate și a mulțumit tuturor persoanelor care au contribuit la formarea și educarea acestui colectiv. „Repertoriul dumneavoastră cuprinde un număr considerabil de creații din tezaurul muzicii militare, clasice și populare și v-ați bucurat de aprecieri înalte

la festivaluri internaționale din Belgia, Germania, România și Rusia”, a adăugat președintele.

La rîndul său, ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, a declarat că Orchestra Prezidențială este cartea de vizită a Armatei Naționale, o oglindă care reflectă tradițiile și spiritul militarilor. „Sîntem mîndri că anume orchestra armatei a fost desemnată drept orchestră prezidențială. Acest lucru ne onorează, dar în același timp, ne impune să acceptăm și să facem față noilor provocări”, a spus ministrul Marinuța.

În cadrul evenimentului, Comandantul Suprem al Forțelor Armatei a înmînat distincții de stat unui grup de muzicieni. Ti-

tlurile onorifice „Maestru în artă” și „Artist emerit” au fost conferite pentru perseverență la îndeplinirea misiunilor protocolare și de stat, manifestată prin nivel înalt de pregătire profesională și măiestrie.

Cu ocazia frumoasei aniversări, Orchestra Prezidențială a susținut un concert în cadrul căruia au evoluat nume notorii ale muzicii autohtone, printre care Nelly Ciobanu, Margareta Ivănuș, Nicolae Paliș și Valentina Cojocaru.

La 7 noiembrie 1992, Orchestra Reprezentativă a Ministerului

Apărării, prin decretul nr. 311 al președintelui, a fost numită Orchestra Prezidențială a RM.

Orchestra Prezidențială asigură întîmpinarea și petrecerea oficialităților și delegațiilor de peste hotare, participă la ceremoniile de acreditare a ambasadorilor, la parade militare și alte evenimente solemne. De asemenea, Orchestra participă la festivaluri, concerte de binefacere, dezvelirea monumentelor, aplicații militare, darea onorului militar la depunerea coroanelor la monumentele și mormintele militarilor căzuți la datorie.

INSPECȚIE ÎN BELARUS

Căpitanul Andrian Guțu din Batalionul 22 de Menținere a Păcii a participat la inspecția de instruire în domeniul controlului armamentului convențional, desfășurată în Republica Belarus de către Agenția de verificare a armamentului din cadrul Ministerului Apărării al Regatului Danemarcei.

Militarul moldovean, împreună cu militarii din Albania, Belgia, Muntenegru și echipa de inspecție danezi, timp de o zi s-au ocupat de planificare și familiarizare cu specificul desfășurării inspecțiilor conform Documentului de la Viena din 2011. Ulterior grupul întrunit s-a deplasat în orașul Vitebsk, pentru realizarea inspecției propriu-zise.

Pe parcursul a patru zile, echipa multinațională de inspecție a verificat aria selectată,

care a inclus Statul Major al Comandamentului Operativ Nord-Vest, Brigada 103 mobilă independentă, Brigada 19 mecanizată independentă, Brigada 231 de artilerie și Regimentul 472 de artilerie reactivă. Comandanții unităților inspectate au prezentat informații relevante privind armamentul convențional din dotare și activitățile majore desfășurate în contextul procesului de pregătire de luptă. Adicional, partea belarusă a oferit inspecțiilor posibilitatea

de a vizita două centre de instruire.

„A fost o experiență inedită, mai cu seamă posibilitatea de a activa într-o echipă de profesioniști. Am avut posibilitatea să văd din perspectivă europeană situația reală în armata unei țări din fosta URSS” – a declarat căpitanul Andrian Guțu la revenire.

O inspecție similară a fost desfășurată de Regatul Danemarcei în Republica Moldova în perioada 5-8 septembrie 2011.

Documentul de la Viena din 2011 privind măsurile de consolidare a încrederii și securității este unul din instrumentele principale existente în cadrul dimensiunii politico-militare a cooperării în domeniul securității. Acest act are ca scop promovarea neproliferării și controlul armamentelor între statele membre ale OSCE.

ARTILERIA „LUMINEAZĂ” POLIGONUL

Studentii artileriști au fost evaluați în condiții deosebite

Orice teorie pentru a fi bine cunoscută este necesar de a fi aplicată în practică. Dacă se menționează că „practica bate gramatica”, probabil și pentru că în teren intervin careva momente neprevăzute de teorie. Pentru întărirea cunoștințelor acumulate, studenții artileriști din cadrul Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, după studierea teoriei, au fost implicați la trageri de instruire și verificare la Baza militară de instruire de la Bulboacă.

Șeful Catedrei artilerie din cadrul Academiei Militare, locotenent-colonel Anatolie Zavtur, a declarat că după studierea teoriei la disciplina „Tragerea și conducerea focului de artilerie”, conform curriculum-ului de învățămînt, au fost executate mai multe tipuri de trageri de luptă. „Studenții anului 4 au studiat crearea reperelor fictive terestre, prelucrarea rezultatelor, raportarea corecțiilor în bătaie și direcție și executarea transportului la lovirea obiectivelor, fiecare student avînd posibilitatea să comande cu o baterie. Din punctul de comandă și observare, li se indica un raion unde să creeze reperul, după determinarea corecțiilor datorită variațiilor balistice și meteorologice de la cele tabulare și verificarea acestora. Ulterior, studentul primea comanda pentru lovirea obiectivului și la tragerea de efect aprecia de sinestătător precizia lucrului său”, a adăugat șeful catedrei care este și lector la această disciplină.

Pentru executarea tragerilor au fost folosite obuziere M-30, 122 mm, care asigură tragerile la distanțe de la 2 la 12 km. S-a optat pentru ele din considerentul că oferă posibilitatea de a nu ieși din

perimetrul poligonului, permițînd să se execute toate misiunile specifice artileriei precum: trageri cu proiectile explozive cu focos percutant, care explodează la impact cu solul sau proiectile explozive cu focos fuzant, care explodează în aer pe un anumit punct al traiectoriei.

S-a recurs și la tragerile de iluminare în scopul cercetării obiectivelor, asigurării reglajului și corectării focului în cursul tragerii de efect, observării obiectivelor de atac (contraatac), observării inamicului care atacă, asigurării tragerii prin ochirea directă.

Aceeași sursă menționează că a fost creată o baterie mixtă de artilerie în care au fost implicați studenții din anul patru și studenți din anul doi. Cei din anul absolvent au ocupat funcții de comandă, avînd posibilitatea să conducă și să exerseze pentru a-și verifica capacitățile și să obțină practică în conducerea cu subunitățile de artilerie în timpul tragerilor de luptă.

Studenții din anul doi au fost numiți la funcții mai inferioare precum cele de servanț la piesă, cercetaș, cercetaș-telemetrist, calculator, telefonist. Astfel încît în cei patru ani de studii pornind de la o etapă

inițială să studieze fiecare nivel și să aibă experiența fiecărei funcții din cadrul unei baterii de artilerie.

Studentul anului patru Andrei Șalota susține că nu au existat dificultăți la îndeplinirea comenzilor primite. „Dacă au apărut careva întrebări, lectorul era prezent, ne asista și ne îndruma”, zice studentul artilerist.

Studentul Andrei Cotelevschi, ce a fost comandant pluton conducere, a menționat că pentru a obține un rezultat bun este necesară și o conlucrare productivă în echipă, fiecare îndeplinindu-și corect obligațiunile. „Aceste exerciții au fost o practică utilă pentru noi, și ne considerăm niște norocoși, pentru că pe parcursul acestor ani am executat trageri din aproape toate sistemele de artilerie”, a adăugat Kotelevschi.

La acest exercițiu au fost implicați toți membrii Catedrei artilerie îndeplinind diferite funcții de evaluator, arbitru, și altele pentru ca studenții să poată efectua trageri calitative și în siguranță deplină.

Locotenent Mihaela MÎRZA

Pentru Onoare!
Pentru Patrie!
Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

Centrul mass-media militară
Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef
locotenent-colonel Ion VULPE
tel. 252-252

**Locțiitor-șef Centrul
mass-media militară**
maior Sergiu LECA
tel. 252-047

Echipa redactională:
locotenent major Inga RADVAN
locotenent Natalia ANDRONACHI
plutonier adjutant Vitalie IOVU
Ecaterina RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
plutonier Dmitrii VOSIMERIC
oasteamoldovei@army.md
tel. 252-045, 252-047

Sectia TV/Radio:
locotenent major Denis ROTARU
locotenent Pavel MAFTEI
locotenent Mihaela MÎRZA
Mihai DASTIC

ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 252-019

Sectia internet:
maior Viorel GLAVA
Diana MOISA
tel. 252-021

Centrul mass-media militară
or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84
Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI”
reflectă opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimiterea la sursă.
Tipărit la „Prag-3”, Tiraj 2000. Comanda 2557

Sergiu CIOBANU: „Aeroportul Internațional Mărculești este unitatea de rezervă a Armatei Naționale”

Întreprinderea de Stat Aeroportul Internațional Mărculești (AIM) întotdeauna a fost un partener de încredere al Ministerului Apărării și al Armatei Naționale. Deși este o instituție civilă, practic 90% din personalul acesteia sînt militari în rezervă și foști specialiști ai aviației militare. Ca să aflăm mai multe detalii despre activitatea aeroportului, realizările obținute și perspectivele de dezvoltare, l-am invitat la o discuție pe administratorul AIM, colonel în rezervă Sergiu CIOBANU.

- Domnule Ciobanu, în ce perioadă și în ce condiții a fost creat Aeroportul Internațional Mărculești?

- Aeroportul Internațional Mărculești a fost creat în anul 2004, dar pregătirea pentru formarea acestei întreprinderi a fost începută în anul 2000. Din start s-a muncit la infrastructură, care se afla într-o stare dezastruoasă. A doua etapă a fost pregătirea personalului tehnic și navigant pentru licențierea de exploatare a navelor aeriene civile. Tot personalul a trecut cursuri de pregătire la Centrul aeronautic de instruire din Chișinău, unde am invitat specialiști din Moscova, care le-au dat piloților noștri pregătirea necesară.

- Cum a derulat procesul de completare a aeroportului cu cadre profesionale?

- Pregătirea piloților sau a inginerilor de aviație este foarte costisitoare, de aceea noi ne-am străduit să-i atragem pe specialiștii militari. Practic toți aviatorii militari, care s-au pensionat din Armata Națională, au fost angajați la AIM. Trebuie de menționat că toți angajații au rămas la aceleași specialități, pe care le dețineau în armată: piloți, tehnicieni, ingineri, manageri. Deci, n-a fost necesară recalificarea lor la alte specialități.

- Actualmente pregătiți specialiști în domeniul aviației?

- AIM se ocupă de crearea unui Centru de pregătire a specialiștilor – piloților de elicoptere. Sînt deja aprobate toate planurile de pregătire, este gata și clasa de instruire, dotată cu un soft foarte puternic, procurat din Rusia pentru elicopterele MI-8. Deja avem și două aeronave,

care vor fi folosite pentru instruire. Durata studiilor va fi de un an și va include pregătirea de zbor și pregătirea specială.

- Cum apreciați colaborarea Aeroportului Internațional Mărculești cu Ministerul Apărării?

- Cu Ministerul Apărării avem o colaborare destul de bună și fructuoasă. În conformitate cu acordul semnat cu MA, noi ne-am sumat obligațiunea de a pregăti personalul tehnic și navigant al Armatei Naționale, recalificat pentru diferite tipuri de aeronave civile. Eu consider că s-a primit un decalaj dintre generația veche, din care fac parte și eu, și cea, care a venit în aviația militară prin anul 2000. Atunci nu erau specialiști, care să poată pregăti tînăra generație în domeniul aviației militare: cei cu experiență s-au pensionat, cei tineri au rămas singuri. De aceea, simbioza dintre piloți militari și instructori civili a dat naștere unei structuri unice. Perioadic, aviatorii militari fac antrenamente cu instructorii noștri și zboară împreună cu noi în condiții reale prin zone muntoase și cu temperaturi ridicate. Acesta este un antrenament adevărat, în urma căruia ei

În conformitate cu acordul semnat cu MA, noi ne-am sumat obligațiunea de a pregăti personalul tehnic și navigant al Armatei Naționale, recalificat pentru diferite tipuri de aeronave civile.

sînt gata pentru a îndeplini orice misiune. Faptul că piloții militari ai Armatei Naționale

onale au pe an circa 400-700 ore de zbor, pe cînd, de exemplu, în Federația Rusă norma este de circa 70 ore, spune mult despre pregătirea și profesionalismul lor. De asemenea, vorbind despre relațiile cu Ministerul Apărării, pot spune că Aeroportul Internațional Mărculești este o unitate de rezervă a Armatei Naționale, fiindcă tot personalul are specialități militare și în caz de necesitate sîntem pregătiți de a executa orice misiune.

- Care a fost aportul instituției

dvs. în dezvoltarea relațiilor internaționale ale Republicii Moldova?

- În 2007, datorită eforturilor depuse de către colectivul nostru, aeroportul din

Aeroportul Internațional Mărculești este o unitate de rezervă a Armatei Naționale, fiindcă tot personalul are specialități militare și în caz de necesitate sîntem pregătiți de a executa orice misiune.

Mărculești a primit certificat de aeroport internațional. Dar și pînă atunci AIM a ieșit pe arena internațională cu aeronavele sale, participînd în mai multe misiuni umanitare sub egida ONU în Afganistan, Eritreea, Sudan. La momentul actual aeronavele noastre sînt iarăși în Afganistan într-o misiune umanitară, unde activează cot la cot cu coaliția, care luptă pentru securitatea acestei regiuni.

- Ce tipuri de aeronave posedă AIM?

- Acum Aeroportul Internațional Mărculești s-a axat pe un tip de aeronave - elicoptere. Cînd am preluat aeroportul, noi am avut în dotare avioane de tip AN-26, AN-72, TU-134 – avioane de tip sovietic, care, la moment, sînt excluse din lista navelor, care pot fi utilizate în spațiul aerian european. De aceea, din anul 2007 aceste aeronave se află la sol și derulează procedura de comercializare a acestora.

- AIM este destinat și pentru transportarea pasagerilor sau doar a mărfurilor?

- La momentul actual aeroportul este utilizat doar pentru transportarea mărfurilor. De la începutul anului am avut aproximativ 80 de aterizări. Este puțin, dar acesta este abia începutul. Aeroportul devine tot mai cunoscut în lume și mulți operatori, cu care colaborăm, răspundesc vestea că avem un aeroport cu o infrastructură bună și cu condiții de deservire la nivel.

- Un „Boeing” poate ateriza la Mărculești?

- La AIM au aterizat așa nave grele ca AN-124 „Ruslan”, C-17 „Globemaster”. Și pentru „Boeing”-747 nu sînt restricții, iar pista aeroportului este de o calitate foarte bună și poate ține o greutate sporită.

- Cum vedeți dvs. viitorul AIM?

- Noi avem planuri mari de dezvoltare. În perspectivă dorim să lărgim parcul de aeronave, să procurăm instalația de iluminare, care ne-ar permite să lucrăm în regim de noapte. Un alt obiectiv, pe care ni l-am propus, este să pregătim personal tînăr, deoarece, la moment, vîrsta unor angajați atinge 50-55 de ani.

- Vă mulțumesc pentru interviu!

Interviu realizat de
Dmitrii VOSIMERIC

Oamenii Batalionului

Ora „Fulger”-ului militar

La 1 noiembrie, pe platoul taberei militare 142, s-a desfășurat ceremonia de aniversare a 20 de ani de la fondarea acestei unități cu destinație specială a Armatei Naționale. Invitatul de onoare al festivității a fost ministrul Apărării Vitalie Marinuța, absolvent al Școlii Militare a trupelor aeropurtate din orașul Reazan, și care își dăruise primii ani de slujbă acestei unități militare. Ministrul a rostit cuvinte de apreciere la adresa activității meritorii a Batalionului cu Destinație Specială „Fulger”, exprimându-și regretul că nu a ajuns să conducă acest batalion, înainte să fie numit comandant al Batalionului 22 de Menținere a Păcii. În cadrul ceremoniei, câteva grupe de „fulgeriști” și-au demonstrat, încă o dată, flexibilitatea, precizia și forța. I-am văzut desantind în cădere liberă și planând de la 2000 m, aterizând exact pe platoul unității, mînuind armamentul de infanterie cu atîta dexteritate și vorbind, de ziua lor, despre cele mai frumoase clipe din viața lor profesională. Eram pierdută în mulțime cînd am auzit pe cineva la spatele meu, într-o discuție cu cîțiva prieteni, subliniind că acesta este „Fulgerul” Armatei Naționale, și nu al Ministerului Afacerilor Interne. Din păcate, în societate mai vehiculează confuzia dintre aceste două unități cu destinație specială.

În mediul izolat, natura îi căleşte

Majoritatea reprezentanților societății civile și chiar cadre militare îi privesc cu admirație. Pentru a le înțelege pregătirea, am intrat de mai multe ori în poligoanele unde se instruiesc. I-am cunoscut în anul 2009, atunci cînd, timp de două săptămîni, „fulgeriștii” au efectuat un exercițiu tactic cu armament. Programul de pregătire a cuprins teme ca organizarea ambuscadelor, incursiunea, cercetarea unui itinerar, manevra forțelor, deplasarea după azimut, militarii fiind transpuși în situații reale de luptă. Urmărindu-i pentru prima dată în cîmpul tactic, mare mi-a fost admirația pentru

acești militari bine pregătiți. În acea zi, l-am cunoscut pe locotenentul Ion Coțofană, care îmi zicea că „există detalii din pregătirea tactică care nu se includ în manualele de studiu, ci se însușesc în cadrul ședințelor practice, prin transfer de experiență de la superiori la efectivi din subordine”. La fel, atunci l-am cunoscut pe locotenentul major, deja căpitanul, Veaceslav Balan care desfășura ședințe la activitatea dedicată topografiei militare și care lăuda militarii, apreciind că se descurcă bine, în special cei înrolați pe bază de contract și cei care au fost încorporați în serviciul militar în primăvara anului precedent. Dar și pe plutonierul Corneliu Rusu, comandant de grupă, care demonstra subordonaților modalitățile de aruncare a grenadelor, fixarea poziției, protejarea, deplasarea și retragerea după efectuarea exploziei. La fel, atunci l-am cunoscut pe plutonierul major Iurie Dulghier, care le vorbea tinerilor luptători despre modalitățile de verificare a aparatelor de ochire și regla-

rea armamentului, informație care, potrivit plutonierului Dulghier, este foarte interesantă și trebuie însușită, în primul rînd, de sergenți, căci ei sînt cei cărora, ulterior, le revine sarcina de a instrui efectivele din subordine. În cadrul acelei ședințe, locotenentul major Ion Olednic, despre care ziceam că este un specialist cu harul meseriei, era comandantul tragerilor de luptă. Dumnealui ne explica formatul de deplasare a grupei cu destinație specială, care am aflat că este de mai multe tipuri – în coloană, în linie și în unghi. L-am întrebat atunci pe locotenentul major Olednic dacă este mulțumit de felul cum acționează militarii și mi-a răspuns, la fel ca mulți alți „fulgeriști”, că a fost bine, dar că e loc și de mai bine și că „Batalionul cu Destinație Specială reprezintă o specialitate de o complexitate și diversitate dintre cele mai ridicate, de aceea, pregătirea acestor militari reprezintă un proces continuu și este nevoie de foarte multă practică în teren. „Fulgeriștii” sînt permanent acolo unde este nevoie de ei. Mediul izolat, natura îi căleşte și îi determină să învețe din primele zile sensul literar al luptei pentru existență. Ei trebuie să fie cei mai puternici”.

Experiența unui luptător, zic ei, se apreciază prin numărul ieșirilor de campanie pe care le desfășoară anual. „De ninge, de plouă, de picură rouă”, militarii cu destinație specială ai armatei se antrenează în cîmp. În septembrie, 2010, i-am surprins iarăși pe „fulgeriști” desfășurînd o tabără în apropierea iazului din poligonul Bulboaca, pentru executarea unui exercițiu pe apă. Programul antrenamentelor a inclus trecerea cursului de apă cu ajutorul funiilor, traversările pe funicular cu sărituri în apă, confecționarea plutelor, cercetarea cursului de apă, stabilirea resurselor naturale din zonă ce pot fi folosite la nevoie. Atunci soldații în termen au învățat cum să improvizeze pluta din crengi, stuf și sticle. Apoi, rînd pe rînd, militarii traversau

diametrul lacului cu ajutorul funiei. Caporalul Andrei Reșetnic, după ce traversase iazul cu tot echipamentul militar pe el, ud pînă la piele, ne-a zis că a primit o deosebită plăcere de la orele de instrucție. „Atunci cînd mergem într-o misiune,

trebuie să lăsăm mai puține urme decît peștele în apă și pasărea pe cer”, mi-a zis cu convingere ostașul care acum, cu siguranță, își urmează destinul în lumea civilă. Iar spre seară, în desîșul pădurii, militarii au desfășurat atelierul de supraviețuire. Timp de trei zile, „fulgeriștii” au învățat tehnicile de supraviețuire, cum să aprindă focul, cum să vîneze, cum să obțină și să filtreze apa, cum să-și construiască adăpostul care să îi protejeze peste noapte în sălbătăcie și cum să prepare hrana. Lucruri foarte prețioase pentru un cercetaș. Locotenentul major Radion Gultur ne-a explicat atunci cum se improvizează capcane din tot ce avem la îndemînă – lemn și două cuie. În timpul acelei instruirii, militarii cu destinație specială au executat incursiunea, ambuscada, capturarea persoanelor, eliberarea ostaticilor și marșuri. Mi s-a zis că tabăra de instruire este un moment - cheie în pregătirea lor, pentru că în așa mod devin o adevărată echipă, iar comandantul își cunoaște efectivul. Simultan, s-a testat și dezvoltat rezistența militarilor la efort fizico-psihic.

Aprecieri naționale și internaționale

Datorită acestei pregătiri specifice, „fulgeriștii” noștri reușesc să interacționeze cu militari din alte structuri de

cu Destinație Specială

forță și să înregistreze rezultate dintre cele mai bune. Așa cum este în cadrul exercițiului tactic antiterorist „Forțele Speciale”, care se desfășoară anual în poligonul de instruire a trupelor speciale. Anul acesta, în prima jumătate a lunii noiembrie, militarii noștri se pregătesc să intre într-o altă ediție a acestui exercițiu și sperăm că și de această dată pregătirea lor va fi apreciată la cote maxime.

Procesul complex de instruire pe care îl parcurg „fulgeriștii” Armatei Naționale îi prezintă, în orice misiune din țară sau din afară, la cel mai înalt nivel. Așa cum, de exemplu, în cadrul misiunilor internaționale de menținere a păcii cu mandat ONU. O să numesc doar câțiva ofițeri din cadrul acestui batalion care au primit mandate de observatori militari ONU în Coasta de Fildeș, Liberia și Sudan. Primul la care vreau să mă refer este maiorul Sergiu Cîrîmpei, locțiitorul comandantului Batalionului cu Destinație Specială, cu studii militare în Grecia, care a îndeplinit mandatul de observator ONU în Coasta de Fildeș, timp de un an. Dumnealui a fost protagonistul primului subiect din cadrul proiectului „Militarii moldoveni în Africa”, lansat în luna ianuarie 2012. Interviuul, care se realiza de două ori în lună, on-line, a cuprins o serie de întrebări printre care și „Cum vă descurcați în primele zile de misiune pe continentul african?”. Trebuie să recunosc că m-am așteptat la orice răspuns, dar nu la: „Foarte ușor, datorită pregătirii din țară”. Același răspuns l-am primit și din partea altui militar din cadrul acestui batalion – maiorului Tudor Martea, care pînă în prezent își desfășoară misiunea de ofițer de legătură ONU în Sudanul de Sud. Flexibilitatea manifestată în interacțiunea cu ofițeri din alte state, cu care au făcut sau

fac echipă acești militari și ușurința cu care acționează într-o misiune internațională sînt de invidiat. Acest lucru ne reduce la gîndul că militarul bine pregătit este prețuit oriunde în lume.

... De ea te îndrăgostești o dată și pentru totdeauna ...

Tot aici vreau să vorbesc despre un alt militar bine pregătit din cadrul acestei unități, care are în spate o misiune de menținere a păcii în Liberia, deja locotenent-colonelul Radu Burduja, comandantul Batalionului cu Destinație Specială, pe care l-am cunoscut în luna august a lui 2009, atunci cînd deținea funcția șef S3, în cadrul unității. În vremea aceea, căpitanul Radu Burduja zicea că se consideră un om împlinit și că „profesia de militar este una excepțională. De ea nu se poate despărți, e ca dragostea dintîi și cea din urmă”. Asta a aflat-o de la tăică-său, locotenent-colonelul în rezervă Mihail Burduja. Sînt aproape sigură că convingerea lui Radu Burduja a rămas neschimbată. Dovadă în acest sens sînt grandioasele sale proiecte legate de viitorul unității pe care o conduce. În funcția de comandant, a solicitat mărirea numărului de salturi cu parașuta pentru efectivul batalionului, a lansat un curs de pregătire specială în țară și a contribuit la intensificarea relațiilor de colaborare cu structurile adiacente din alte state. Atunci, în anul 2009, cînd l-am întrebat cum ar încerca să convingă un tînăr să-și facă carieră în Batalionul cu Destinație Specială, dînsul, discret, mi-a răspuns: „Nu aș încerca să-i conving. Dar le-aș recomanda această unitate de elită din cadrul Armatei Naționale, pentru că te formează ca personalitate aparte, îți oferă posibilitatea de manifestare pe deplin

ca luptător și îți dă adrenalina care te ajută să supraviețuiești”. Ceea ce își dorea și își dorește cel mai mult locotenent-colonelul Burduja este continuarea procesului de implementare a reformei militare în Armata Națională și să nu se permită bariere în pregătirea de luptă. „Doresc mult ca Armata Națională să devină una profesionistă și prestigioasă, așa cum era pe timpuri, cînd îmi povestea taică-meu”, zicea dînsul. Am întîlnit încă o serie de ofițeri și subofițeri din cadrul acestui batalion care aveau aceleași aspirații. Unul dintre ei sau una, ar fi corect, este plutonierul Olesea Ghelbet, pe care, în anul 2011, am botezat-o “cea îndrăgostită de înălțimile cerului”. Olesea Ghelbet și-a dedicat cu modestie armatei 18 ani din viață, dintre care 15 Batalionului cu Destinație Specială. Mi-a zis că colectivul de bărbați nu o sperie, ba din contra, a găsit cu ușurință cale printre ei.

De nenumărate ori am asistat la exercițiile de desantare care se desfășurau în Baza de aviație de la Mărculești, unde “fulgeriștii” executau salturi în cădere liberă de la 4000 m. Le urmăream planarea și cîntăream de cît curaj au nevoie acești oameni ca să se desprindă de bordul aeronavei. În timpul unui exercițiu desant-aerian l-am cunoscut pe maiorul Mihail Olaru, ex-comandantul batalionului, care explica novicilor procesul de executare a salturilor cu parașutele de tip aripă. Printre ei se afla și locotenentul Vadim Bulgaru, comandant interimar compania 3, care îmi repeta că are emoții de nedescris.

Am cunoscut mulți bravi militari în Batalionul cu Destinație Specială. Așa cum sînt locotenenții majori Constantin Cișleanu și Ruslan Varivanov, rangerii noștri. Cel din urmă este convins că „Nimeni nu ne poate fura visele atunci cînd vrem să reușim cu orice preț” și sînt absolut de acord cu el.

Ambiția „fulgeriștilor”

Perseverența este calea succesului lor. Nu doar în pregătirea de luptă, dar și în sport. Anul acesta, la sfîrșitul lunii octombrie, „fulgeriștii” au luat „Cupa ministrului Apărării la cel mai bun specialist al subunităților de infanterie, cercetare și destinație specială”, disputată la Baza de instruire militară Bulboaca, în perioada 22-25 octombrie. Ultima dată acest trofeu a aparținut batalionului în urmă cu 5-6 ani. Datorită ambiției lor și datorită orelor lungi de pregătire, „fulgeriștii” au intrat iar în posesia cupei transmisibile. Îmi amintesc bine de cam-

pionatul la lupta corp la corp care s-a desfășurat în luna iunie a anului 2010, atunci cînd echipa Batalionului cu Destinație Specială a fost devansată cu doar două puncte și Ruslan Borobetchi, împreună cu Vladimir Veveriță au promis că anul viitor vor urca pe podium ca învingători. Și au urcat. Pe Vladimir Veveriță mi-l amintesc foarte clar de cînd era soldat în termen, pentru că făcea parte din grupa demonstrativă a batalionului. Avea o încredere în sine de invidiat. Și astăzi îl întîlnesc des în cazarma unității, dar deja cu statut de militar pe contract, pasionat de meseria lui.

Tot în această unitate mi-am întîlnit soțul și, deși sînt mereu cu dorul de el, pentru că-i plecat mai tot timpul prin poligoanele din țară să se instruiască, l-am încurajat să slujească și în continuare această unitate de elită a Armatei Naționale.

Istoria acestui batalion s-a făcut prin munca oamenilor, a celor care s-au dedicat meseriei lor. Lista cu numele celor pe care i-am cunoscut timp de patru ani și care și-au manifestat caracterul de luptător este lungă. Ea încadrează și oameni care, din diverse motive, nu mai sînt printre ceilalți „fulgeriști”. Îmi amintesc bine de doi ofițeri cu care am colaborat de-a lungul timpului și care, cu regret, din voia lui Dumnezeu, au părăsit aceas-

tă lume. Pe maiorul Oleg Răilean l-am cunoscut în anul 2009, atunci cînd ocupa funcția șef stat major al batalionului. Un om de o cumsecădenie rară, măsurat la vorbă, care era receptiv la solicitările presei militare. L-am întîlnit o singură dată, după trecerea sa în rezervă, la semaforul de pe podul Miorița. M-a recunoscut imediat. M-a privit lung. Eram în grabă, dar m-am oprit să discut un pic cu dumnealui, pentru că am rămas cu un respect deosebit față de acest om. L-am întrebat de viață și pe final, dacă îi este dor de armată. Și mi-a răspuns scurt : „Nu poți să uiți „casa” în care ai trăit atîta vreme”. Îi era dor de armată! Îmi amintesc bine și de locotenentul major Igor Gumeniuc. Primul contact cu Gumeniuc a fost în unitatea din Cahul, în 2010, unde a fost numit superiorul cursului de pregătire inițială a sergenților – proiect inițiat cu suportul armatei letone. Era un om plin de viață și, în același timp, cu ochi foarte triști. Au fost doi ofițeri cu minte luminată, care s-au dedicat serviciului militar, dăruindu-i cei mai frumoși ani din viață. Dumnezeu să-i odihnească în pace pe ei și pe alții care au slujit drapelul Republicii Moldova în această unitate cu destinație specială. Iar celor încrezători le urăm noi “înălțimi” și le spunem “La mulți ani”!

Locotenent major Inga RADVAN

Crisparea de pe fețele oamenilor le vorbea că se întâmplase ceva grav. Au coborât din autovehiculul ONU și s-au îndreptat spre mulțimea de oameni concentrată în cerc. Pe marginea drumului era trupul neînsuflețit al unei femei ...

„Participarea în misiuni de menținere a păcii externe ne arată că existăm,,

Părea că s-a așternut rutina peste ultimele săptămâni de misiune în Liberia. Maiorul Ghenadie Petrică continua să patruleze satele liberieni. De jumătate de an făcea parte din echipa numărul 2, care activa în Tubmanburg. Prima echipă în care a fost detașat se afla în Voinjama și purta nr. 11. Zilele începeau obișnuit pentru observatorii ONU – briefingul de dimineață și împărțirea misiunilor. Fiecare echipă de observatori era formată din 10 ofițeri internaționali, care mergeau în patrulă de lungă și de scurtă durată. Uneori se parcurgeau zeci de km în plus în căutarea localităților care nu figurau pe hartă. „Aria de responsabilitate a echipei noastre încadra sute de localități. Unele dintre ele nu au fost călcate de picior străin”, zice maiorul Petrică. Ofițerul nostru ne-a relatat că unele sate liberiene, îndepărtate de orașele principale, se află la limita sărăciei. Fără sisteme de canalizare, fântini și electricitate. Pe acolo nu călcase nici o organizație non-guvernamentală să construiască spitale sau să-i învețe pe băștinași noi metode de creștere a plantațiilor importate, așa ca: roșii, castraveți, gogoșari. Mai norocoși sînt considerați cei care locuiesc în satele amplasate în preajma râurilor, care sînt și cele mai populate. Băștinașii care erau obișnuiți cu vizite de scurtă durată ale „oamenilor albi” îi primeau cu piine și sare. Ei știau că odată cu ei vin și ajutoare de tot felul.

Zilnic, trei autovehicule părăseau porțile bazei ONU și vizitau cel puțin trei localități. Aria de responsabilitate a echipei nr. 2 era foarte largă. „Doar în cazuri excepționale se întâmpla să trecem de două ori prin aceeași localitate”, zice maiorul Petrică. Un asemenea caz s-a întâmplat într-o seară, cînd maiorul moldovean împreună cu un coleg de-al său se deplasau spre Abidjan. „În apropierea Abidjanului, am întîlnit o mulțime de oameni care ne îngrădiseră calea. Erau concentrați în cerc și ne închideau vizorul, dar crisparea de pe fețele lor ne vorbea că se întâmplase ceva grav. Am coborât ca să asistăm, înmărmuriți, la o fază teribilă. Trupul neînsuflețit al unei

tinere a fost aruncat pe una din străzile principale ale localității. Poliția deja investiga cazul. Toate dovezile veneau să susțină ipoteza unei crime rituale, practică pe acolo, dar care a fost dată peste cap mai tîrziu. Adevărul se ascundea mult mai aproape – soțul își ucise soția pentru nu știu ce motive”. Statutul observatorului militar nu permite implicarea într-o investigație. „Era permis să facem poze și să discutăm cu localnicii, care nu erau obligați să ne răspundă la întrebări”, ne-a spus maiorul Petrică. Liberia are peste 3 milioane de locuitori, populație compusă din americano-liberieni și din 16 triburi indigene. Tribul Kpelle din centrul și vestul Liberiei este cel mai numeros grup etnic din această țară. Multe tradiții din această țară au fost pe neînțelesul ofițerului nostru. Niciodată nu știi la ce îi duce mintea, de exemplu să omoare pentru hrană, pentru infidelitate, pentru furt sau pur și simplu pentru că i s-o fi năzărit

ceva. Autoritatea statală e ca și inexistentă în Liberia. Aici omul poate să aleagă la cine merge după dreptate – la mai marele satului, înțeleptul satului sau președintele sovietului. Poliția era slab înzestrată și nu reușea să mențină ordinea în sectorul de responsabilitate. În comisariat, care era o cocioabă, activau 4-5 polițiști care aveau în dotare o singură mașină și aceea defecată și câteva motociclete. De regulă, între observatorii militari ONU și poliția locală exista un fel de colaborare care se materializa printr-un schimb de informație. „Împărțeam cu ei informația legată de existența armelor în localitate sau orice altă informație legată de crime, iar ei ne ofereau în schimb alte informații care ne interesau”.

Se știe că sărăcia generează probleme de tot felul. Economia liberiană a fost profund influențată de războaiele care au zguduit această țară. Ea depinde foarte mult de exporturile de minereu de fier,

principală resursă a subsolului liberian. Pînă 1990, Liberia exporta și cauciuc, dar rezervele de cauciuc s-au epuizat. Cea mai mare parte a infrastructurii acestei țări a fost distrusă de războaie, iar viitorul țării depinde de ajutoarele străine. Liberia are o rată a șomajului de 85%. De aici și numeroasele probleme de ordin familial, legate de proprietățile funciare, care generează conflicte de proporții și crime. Maiorul Petrică îmi zice că niciodată nu a fost țintă în cadrul mitingurilor organizate după alegerile din anul precedent. „Atunci a fost altceva. În ultimele mitinguri organizate de partidul Congresul pentru Schimbarea Democrată, după scrutinul prezidențial din noiembrie 2011, au murit doi protestatari. Din informațiile pe care le dețin, unul din protestatari a atacat un polițist, încercînd să-l deposedeze de armă. Iar poliția a răspuns cu foc. Pe parcursul săptămînii, spiritele s-au calmat, fiind recunoscute alegerile

prezidențiale. Observatorii militari care activau sub steagul ONU nu au avut de suferit nici într-un fel”.

Protagonistul nostru nu a gustat prea multe din bucătăria locală. O singură dată a fost nevoit să bea din tradiționalul vin din cocos, pentru că nimerise la o ceremonie care se organiza după culesul roadei.

Aceasta este prima lui misiune în Africa și pentru ONU. Cîțiva ani mai devreme a dat concurs pentru un post de observator militar în misiunile din Africa. Cînd a ajuns aici, s-a așezat cît de cît într-o casă destinată pentru străini. Erau 10 ofițeri superiori din Bulgaria, România, Ucraina, Rusia și doi din Republica Moldova, avînd generator și încălzire. Să fie vorba de bani? Da, o fi, pentru că se cîștigă mai bine aici, deși se cheltuiește mult pentru locație și pentru hrană. În Liberia, ca și în alte state din Africa, pînă și “culoarea” se plătește. Dacă le dai cerșetorilor, care te pindesc la colțul fiecărui market, mai puțin de un dolar, ei se supără, zic: De ce mi-ai dat atît de puțin, că tu ești bogat?!”. Și mai trebuie subliniat că într-o misiune ONU civilii primesc mai bine decît militarii.

Dar pe lingă bani, mai este ceva ce l-a determinat pe Ghenadie Petrică să meargă în această misiune, ceea despre ce îmi vorbea încă de la începutul interviului – experiența. Ofițerul nostru crede că participarea în misiuni de menținere a păcii externe ne arată că existăm și e de părerea că trebuie să mărim numărul ofițerilor detașați în astfel de misiuni, pentru că experiența obținută peste hotare poate fi aplicată în țara noastră, chiar și în soluționarea conflictului transnistrean. „Lumea ne cunoaște în misiuni. Mă întrebau liberienii dacă Moldova este Mongolia. Ei știau doar de Uniunea Sovietică. Lumea ne cunoaște dacă ne întîlnim cu ea”, afirmă protagonistul nostru, care, după patru luni de la încheierea mandatului de observator militar în Liberia, zice că ar mai accepta o dată provocarea de a participa într-o misiune în Africa.

Locotenent major Inga RADVAN

Militarul la datorie

DUBLA REUȘITĂ A STUDENTULUI MILITAR

Și-a început cariera de sportiv la vîrsta de doar zece ani, cînd a cîștigat primul său trofeu la campionatul raional de luptă liberă. Pe atunci nici nu visa la un titlu european, însă, devenind student al Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, și-a adjudecat nu una, dar două medalii la Campionatul European de lupte UniFight din orașul rus Medîni, una din ele fiind de aur. Vorbim despre studentul anului IV al Academiei Militare, Eugeniu Tcaci.

De la zece ani a început să urce pe scara succesului sportiv. A practicat mai multe stiluri de luptă, care, după părerea lui, l-au învățat ceva nou și în toate a dat dovadă de performanță. Lupta liberă i-a adus primele medalii de aur la campionatele raional și județean. Cînd a practicat sambo, a avut reușite la nivel republican. Iar prin combat sambo a ajuns vicecampion republican și medaliat cu bronz la campionatul internațional.

Cînd a început pregătirea pentru campionatul european, UniFight a fost un stil nou pentru Eugeniu, deoarece el îmbină atît stilurile de lupte tradiționale, cît și tehnici militare. Competiția de UniFight este împărțită în două etape consecutive. Prima constă în parcurgerea unei piste de aproximativ 60 de metri cu obstacole și probe de tir. A doua etapă – lupta în ring. În ceea ce privește luptele tradiționale, Eugeniu, fără îndoială, este un adevărat as. Rămîneau tehnicile militare... Dar unde, dacă nu în Academia „Alexandru cel Bun” poți învăța perfect

arta militară? Atît antrenorii, cît și ofițerii academiei l-au ajutat pe studentul Tcaci să demonstreze pe arena europeană nu doar performanțe sportive, ci și militare.

Potrivit maiorului Emil Guțu, șeful catedrei pregătire fizică și sport a academiei, sportivul nostru a disputat cinci lupte în versiunea UniFight Light, iar la final a devenit deținătorul locului I în această versiune de lupte. În categoria UniFight Clasic, studentul Tcaci a luptat în patru dueluri, ocupînd locul III.

După cum susține campionul, cea mai grea luptă pentru el a fost cea din finală. Și nu din punct de vedere fizic, dar psihologic. „Este foarte greu să te pregătești moral pentru lupta decisivă și în acest caz foarte mult depinde de antrenor. Sînt importante cuvintele pe care el ți le spune înainte ca să ieși pe ring și să auzi gongul. Eu aveam mari emoții înainte de finală, deoarece nu-mi cunoșteam adversarul, ceea ce este foarte important în sport. Antrenorul mi-a spus că oponentul meu este un sportiv

slab, fără titluri mari și că eu mă voi descurca foarte ușor cu el. Într-adevăr, lupta a durat doar 36 de secunde... Și abia după ce l-am învins, am aflat că este un luptător foarte puternic cu mari realizări. Cine știe cum derula duelul să fi știut din start cu cine mă lupt”, spune zîmbind Eugeniu.

La prezentul campionat au participat circa 400 de sportivi din peste 28 de state cum ar fi: Germania, Grecia, Azerbaidjan, România, Federația Rusă, Republica Moldova.

Titlul de campion european i-a dat studentului Tcaci undă verde pentru următoarea treaptă a scării profesionale – Campionatul Mondial, care va avea loc în același Medîni din Federația Rusă în perioada 9-16 decembrie. Acum Eugeniu dedică tot timpul său liber antrenamentelor, reușind să îmbine sportul cu arta militară, conducîndu-se după principiul „O gîndire sănătoasă într-un corp sănătos”.

Dmitrii VOSIMERIC

Gheorghe Năstase – ofițer, învățător, deputat, diplomat, savant, istoric, geograf, profesor universitar și poet („Destine ostășești”)

Gheorghe Năstase s-a născut la 3 februarie 1896 în satul Hristici, județul Soroca, într-o familie de țărani răzeși. După școala primară din satul natal studiază la gimnaziul din Soroca, apoi la școala normală din Cetatea Albă. În grad de ofițer participă la Primul Război Mondial, în 1915 – 1917. Ia parte la două campanii mari în infanteria rusă: în Dobrogea și pe Siret.

În octombrie 1917 face parte din președintele Congresului ostașilor moldoveni, fiind unul din secretarii Congresului și semnând procesele lui verbale.

A fost membru al Partidului Național Moldovenesc. Comitetul Executiv Moldovenesc al Frontului Român îl alege deputat în Sfatul Țării, în care aderă la Blocul Moldovenesc. Votează Unirea Basarabiei cu România.

În 1919 face parte din delegația basarabeană la Conferința de Pace de la Paris, ce avea o misiune foarte delicată – de a demonstra lumii întregi că Unirea s-a făcut pe baze legitime. E unul din autorii memoriului „La question de la Basarabie” („Chestiunea Basarabiei”).

Impresiile sale despre Conferința de la Paris le-a publicat în 1920 în revista „Arhiva pentru știință și reformă socială” intitulându-le „Basarabia la conferința de pace”. În ele sînt arătate principalele puncte nevralgice ale discuțiilor de la conferință. În acel articol

autorul ajunge la concluzia că Basarabia are nevoie de istorici, care spun adevărul despre ținutul dintre Prut și Nistru, deoarece pentru lumea europeană el ca și cum nu exista. Vom menționa că Gheorghe Năstase era student la acel moment.

În 1923 ia licență de istorie și geografie la Universitatea din Iași la Facultatea Litere și Filosofie. În 1924 o capătă și pe cea de geografie la Facultatea de Științe Naturale. În 1924 – 1925 se specializează pe profilul geografic din Sorbona.

În 1925 se căsătorește cu o frumoasă basarabeancă, Olga Vrabie, fiica înaintașului basarabean Gheorghe Vrabie, poetesă, care prin sensibilitatea sa l-a uimit și pe marele critic Garabet Ibrăileanu. S-a stins de tuberculoză. Din această căsătorie s-a născut feciorul Mitică, care devine unul din cei mai vestiți bizantologi români.

Gheorghe Năstase, în urma unor amănunțite studii de teren și laborator, în 1923 susține teza de doctorat „Contribuții la cunoașterea geografică, fizică și omenească a deltei Dunării în antichitate”, obținând titlul de doctor în geografie.

Colaborează la mai multe ziare și reviste – „România Nouă”, „Viața Basarabiei”, „Arhivele Basarabiei”, „Calendarul Basarabiei”, „Cuvînt moldovenesc” ș.a.

În urma unui concurs este numit profesor titular la Catedra de Geografie Generală

și Umană a Universității din Iași. Onorează această funcție din 1939 pînă în 1948. În urma unor împrejurări este silit s-o abandoneze.

Din 1955 este încadrat ca șef de sector la Institutul de Geologie și Geografie al Academiei Române, contribuind la realizarea „Monografiei geografice a R.P. Române”.

În lucrările sale sînt aduse contribuții valoroase la cunoașterea geografică și istorică a populației Moldovei, demonstrînd continuitatea populației românești în spațiul Carpato-Nistean și a instalării mai tîrziu a

unor naționalități minoritare conlocuitoare.

Gheorghe Năstase a adus contribuții de seamă la precizarea și studierea unor probleme, ce au ținut de exploatarea sării marine în sudul Basarabiei (o sursă importantă a veniturilor de stat – A. B.), analizarea unor captări fluviale din bazinul interior al Prutului. A precizat în lucrările sale că brațul cel mai vechi al Dunării cu evoluție mai avansată este Sf. Gheorghe, iar cel mai nou și mai dinamic – Chilia (mi-am petrecut o bună parte din copilărie la baștina tatei, la Ismail, Dunărea e un miracol – A. B.).

Și după pensionare, Gheorghe Năstase zilnic venea la Secția de geografie a Universității din Iași, continuîndu-și cercetările de toponimie și geografie asupra locurilor natale.

Ca publicist l-a preocupat problema ca temă a „fiului răătăcitor”. Astfel, în ziarul „Cuvînt moldovenesc” publică articolul „Despre moldovenii înstrăiți”, criticînd pe cei înstrăinați de neam ori, dînd de „gustul mizeriei prin țări străine au demult pătimita lor patrie” s-au mîncurizat folosind un termen actual.

A fost Gheorghe Năstase și istoric-orientalist prin lucrarea „Halil – Pașa și cele două ceasuri”. Tipărește schițe despre Ucraina și Lituania, competent a scris despre găgăuzi, despre slavii din Orhei din secolul XVIII. „Descrierea statistică a Bugeacului” oglindește specificul acestei regiuni deosebite în constelația plaiurilor moldave.

După al Doilea Război Mondial, Gheorghe Năstase „dispare” în umbră. Cu prețul acestui „anonimat benevol” s-a salvat, de fapt, de represiunile, ce nu au cruțat generația, ce a făcut evenimente istorice din 1917 – 1918.

Nu se poate trece cu vederea și cazul Gheorghe Năstase ca poet. Astfel, în „Calendarul Basarabiei” din 1923 publică o tulburătoare odă închinată baștinei – „Sătucean din vale”:

*Sătucean din vale
Ești prea plin de jale!
Te-au lăsat bărbații
Voinici ca și brazii
Și s-au dus, s-au dus
Departate spre apus...
Și-au cernit năframele
Fetele, nevestele...
Sătucean din vale,
Ai atîta jale,
Că nu-ncape-n casă
Și în pirău se varsă!..*

O închinare feciorilor neamului, ce au plecat la datorie, căci așa e soarta unui adevărat bărbat.

S-a stins din viață la Iași, la 28 decembrie 1985.

Aureliu BENU,
ziarist și istoric

Sfatul medicului

SE POATE PREVENI ACUTIZAREA BOLII ULCEROASE LUÎND ÎN CALCUL FACTORUL SEZONIER?

„Sănătatea nu este totul, dar fără sănătate, totul este nimic”
Arthur Schopenhauer

Maladiile tractului digestiv ocupă un loc important în morbiditatea generală, fiind deseori neglijate de către cetățeni. Nutriția, după cum bine cunoaștem, joacă un rol mare în activitatea organismului. Așadar, cunoașterea lor în stadiile cît mai incipiente face posibilă atît prevenirea și tratarea mai eficientă, cît reduce și riscul apariției, dar și numărul complicațiilor. În acest articol mă voi referi la boala ulceroasă.

Pentru a avea o tactică corectă și a înțelege mai bine cum să ne luptăm cu această maladie, este necesar de a trece succint în revistă ce reprezintă boala ulceroasă.

1. Cavitatea bucală.
2. Esofagul.
3. Stomacul.
4. Intestinul subțire.
5. Colonul (intestinul gros).
6. Ficatul cu vezica biliară.
7. Pancreasul (glandă cu secreție mixtă exocrină și endocrină).

Boala ulceroasă este o afecțiune plurifactorială, cronică, evoluînd clasic cu acutizări sezoniere (primăvara-toamna), caracterizată prin prezența unui crater ulceros-leziune susceptibilă de a se complica cu hemoragie, perforație sau stenoză. Ulcerul reprezintă deteriorarea suprafeței mucoasei tractului digestiv. Majoritatea ulcerelor sînt localizate în duoden. Duodenul reprezintă prima porțiune a intestinului subțire, loc unde se efectuează preponderent scindarea polimerilor în monomer cu absorbția lor ulterioară în patul vascular. Aceste ulcere sînt denumite ulcere duodenale. Ulcerele localizate în stomac se numesc ulcere gastrice. Iar cele localizate în esofag - ulcere esofagiene.

Factori ulcerogeni:

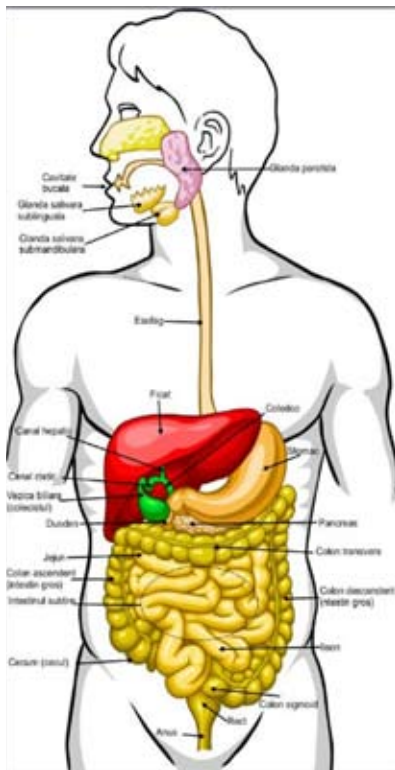
- factorii nefavorabili de mediu.
- suprasolicitățile neuropsihice.
- factorul alimentar, inclusiv alergenii alimentari.
- alcoolul, nicotina.
- remedii medicamentoase (în special antiinflamator nesteroid ca: aspirina, ibuprofena, nimisilul ș. a.).
- Helicobacter Pylori, etc.

Simptomele

Unele ulcere prezintă un pericol mai crescut prin parcurgerea lor asimptomatică, fără să dea semne de alarmă. Altele se remarcă prin semne de dispepsie care pot fi înțilnite și în cazul altor afecțiuni cu localizare la nivelul tractului digestiv. Ulcerul este o afecțiune cronică cu acutizări periodice (toamna, primăvara - ulcerul duodenal; vara, iarna – ulcerul gastric). În perioada de acutizare sînt foarte frecvent prezente durerile în epigastru, grețurile, vomelile, balonările, eructațiile, tulburările de apetit, scăderea în greutate. Durerea poate avea caracter de foamă dureroasă, senzație de arsură sau roadere. De obicei, durerea apare înainte de masă și prezintă foamea dureroasă, care se calmează după alimentație pentru o perioadă de timp.

Ce veți face dacă eventual vor apărea unele simptome menționate mai sus?

Primul pas și cel mai important este de a consulta un medic și nu e cazul de inițiat un tratament de sinestătător. Medicul dumneavoastră va pune întrebări despre simptomele care le aveți, se va indica o endoscopie sau radiografie specială pentru studiul tractului digestiv. În timpul endoscopiei (FEGDS) este examinată ad oculus mucoasa tractului digestiv printr-un tub special, vor fi vizualizate esofagul, stomacul, duodenul și pusă în evidență existența patologiei la unul sau alt nivel al tractului digestiv. S-ar putea prelua o mostră de mucoasă (biopsie) pentru a testa prezența Helicobacterului Pylori. Testul de

Structura aparatului digestiv

respirație și sînge sînt folosite de asemenea pentru a depista H. Pylori.

Cum vom trata ulcerul?

Am stabilit anterior că tratamentul va fi indicat, subliniez, de către medicul de profil, și va fi efectuat sub supravegherea acestuia.

Este de menționat faptul că pînă a se recurge la tratamentul medicamentos este necesar:

1. Respectarea regimului alimentar – alimentație fracționată de 5-6 ori pe zi, se vor respecta prezența celor 3 mese obligatorii (dejun, prînz, cină) cu includerea suplimentară a unor gustări la orele 11.00, 16.00 și 21.00;
2. Respectarea dietei:

Exclueți din rația alimentară: bulionul

din carne grasă (porc, gîscă, rață, oaie, untură) și pește; fiertura de legume și ciuperci; mîncarea prăjită, picantă, produsele alimentare sărate, marinate și afumate; carnea și peștele, înăbușite în suc lor; produsele de patiserie din aluat dospit și piinea neagră; produsele de lapte acru; ouăle fierte tari, în special gălbenușul; condimentele (piper, muștar, oțetul de masă, hreanul); conservele din pește, legume cu tomate; varza, spanacul, ridichea de iarnă, reventul, măcrișul, ceapa, usturoiul, boboasele; cafeaua, în special neagră, ceaiul tare; băuturile alcoolice și gazoase, berea, cvasul, înghețata.

Felurile de mîncare recomandate: piine veche de o zi din făină de grîu; supe mucilaginoase din crupe (de ovăz, arpacaș, orez, grîș) cu un adaos de lapte cu ou, frișcă sau unt; carnea: de vită, gîină (ne grasă), iepure, curcă fiartă ori coaptă după fierbere, suflouri, pîrjoale pe aburi; pîreuri din carne slabă fără tendoane, piele; pește slab fiert ori preparat pe aburi, bucăți sau tocat; terciuri din crupe pasate (ovăz, hrișcă, orez, grîș) cu lapte sau frișcă; ouă moi, bucate din albuș de ou (omlete pe aburi, merengi, bulgări de zăpadă); legume, verdețuri crude, fierte și coapte; chisel-uri și jeleuri de fructe dulci, zahăr, miere, fructe dulci și sucuri de fructe; lapte nesîmintînit, condensat, frișcă, brînză proaspătă de vacă; ceai slab cu lapte, ceai de măceș cu zahăr; în alimente se adaugă unt și ulei de măsline.

3. Crearea confortului psiho-emoțional;
4. Modul sănătos de viață. Este foarte important să se abandoneze fumatul, să se sisteze consumul de alimente iritante, alcool, medicamente antiinflamatorii care dăunează și deteriorează mucoasa tractului digestiv.

Tratamentul medicamentos are drept scop scăderea nivelului de acid produs de stomac, neutralizînd acidul și protejînd zona afectată, astfel ca aceasta să poată să se vindece. Se utilizează două tipuri de medicamente (H2 blocatorii și inhibitorii pompei de protoni), care reduc cantitatea de suc gastric produs, astfel încît ameliorarea stării va surveni în 3-4 zile. Antacidele neutralizează acidul produs în stomac. În cazul depistării Helicobacterului Pylori, pentru eliminarea lui în tratament va fi inclusă suplimentar antibioticoterapia.

Ce complicații sînt posibile?

- Perforația - erupția peretelui stomacal sau duodenal;
- Penetrația - pătrunderea ulcerului în organele adiacente (invecinate);
- Hemoragii digestive superioare - erodarea vasului sanguin din ulcer.

Simptomele complicațiilor:

- Vărsături cu sînge;
- Transpirații reci, lipicioase;
- Slăbiciuni sau vertij;
- Sînge în masele fecale (fecale de culoare neagră);
- Greață și (sau) vomă repetată;
- Durere bruscă, violentă (lovitură de pumnal), etc.

După cele relatate mai sus, putem răspunde la întrebarea inițială dacă se poate oare de prevenit acutizarea bolii ulceroase luînd în calcul factorul sezonier? Am un categoric răspuns afirmativ. Acest lucru poate fi efectuat prin:

1. Respectarea regimului alimentar și dietetic;
2. Modul sănătos de viață (evitarea factorilor agresivi psihici și fizici);
3. Consultația sezonieră la medicul de familie, profil;
4. La apariția simptomaticii ulceroase, adresarea imediată la medic pentru aprecierea tacticii de tratament;
5. Tratamentul anti recidivant sezonier oportun;
6. FEGDS monitoring de 2ori pe an;
7. Testarea la Helicobacter Pylori;
8. Școlarizarea pacienților prin ridicarea nivelului de cultură medicală.

În final, doresc tuturor cititorilor sănătate și succese mari în toate.

Maior-medic Vasile ALCAZ,
șef Secție terapie generală SCMC

Cînd ritmurile muzicale vestesc a 20-a aniversare a muzicienilor militari...

Interviu susținut cu locotenent-colonel Leonid VOZNIUC, șeful Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

– **La ceas aniversar, ați putea să punctați câteva momente importante din istoria și evoluția Orchestrei Prezidențiale?**

– Unul, și cred cel mai definitoriu și important moment din istoria orchestrei a fost cel de întîmpinare a Președintelui Republicii Moldova în 1992. Odată cu noile tendințe și reforme și orchestra a evoluat, s-a făcut o completare cu muzicieni profesioniști, s-au stabilit noi prerogative și s-au înregistrat succese. Am început să participăm la diverse concursuri naționale și internaționale. O reușită formidabilă am înregistrat la Festivalul Internațional prestigios de la Sankt Petersburg în 2006. Au fost trei premii, și noi ne-am învrednicit de toate trei: „Cea mai bună orchestră”, „Cel mai bun muzician” și „Simpatia publicului”.

– **Ați putea să ne vorbiți despre calea ce a parcurs-o orchestra pînă a se numi „Prezidențială” și dacă această nominalizare este un avantaj sau nu?**

– Orchestra Prezidențială a fost formată în baza orchestrei Batalionului de Gardă și constituia în jur de 20 de muzicieni. Dar inițial, conform ordinului ministrului Apărării, s-a creat Orchestra Reprezentativă a Ministerului Apărării și obligațiunea principală consta în întîmpinarea oficialităților. Apoi orchestrei i s-a conferit titlul onorific de Orchestră Prezidențială. Noi ne considerăm onorați cu această nominalizare care este un avantaj, dar care implică, totodată, și foarte multă responsabilitate. Este un prestigiu pentru fiecare muzician de a fi membru al acestei unități de elită și nu doar a Forțelor Armate, ci a Republicii Moldova.

– **Cui se datorează succesele obținute de**

către Orchestra Prezidențială?

– Pentru fiecare succes se depune foarte multă muncă din partea fiecărui muzician. Toți contribuie în egală măsură la formarea și evaluarea orchestrei. Depinde mult de conlucrarea dirijorului cu efectivul, de programele pregătite pentru recitaluri. Muzicienii fără dirijor nu au sorți de izbîndă și nici dirijorul fără muzicanți nu poate exista.

– **Care este repertoriul pus în scenă și cum este ales acesta?**

– Repertoriul este gîndit de către dirijor și, de obicei, constituie o gamă variată de melodii, care implică și muzică clasică, și estradă, și jazz. Depinde de evenimentul pentru care ne pregătim. Colegii mei de facultate sînt prin diferite țări și facem schimb de melodii, eu le propun muzică moldovenească, ei - cîntece din țara în care activează, le includem în programele de concert. Uneori le învățăm doar pentru a ne antrena, deoarece muzicienii, ca și alți profesioniști trebuie permanent să încerce ceva nou, pentru a se dezvolta și a-și spori reușitele.

– **Faceți-ne o descriere a colectivului ce vă urmează mișcările baghetei muzicale.**

– Colectivul nostru este constituit în mare parte din muzicieni profesioniști ce au absolvit Conservatorul, cea mai cotate instituție muzicală de învățămînt. Este un colectiv unit. Sînt oameni de creație care se implică activ și depun silință pentru a avea rezultate cît mai bune.

– **În ce constă munca depusă de orchestră pentru a fi înfîlînită o persoană de rang înalt?**

– Pe parcursul celor 20 de ani de activitate noi am îndeplinit toate misiunile la un nivel înalt.

Această prestație presupune antrenamente zilnice, ore de repetiții, cunoașterea aspectelor de defilare și a normelor de protocol. Să nu uităm de rigurozitate și multă disciplină.

– **În lumea muzicii de calitate există și nemulțumiri, doleanțe? Ați putea să ne menționați câteva?**

– Întîi de toate avem nevoie de condiții, o sală special amenajată pentru ca orchestra să-și poată desfășura repetițiile. Este necesar de a mai reînnoi instrumentele muzicale, pentru că și ele au un rol important pentru evoluarea orchestrei. Cele pe care le avem deja s-au uzat și nu e posibil să le valorificăm pentru atingerea obiectivelor propuse. Sperăm că pe viitor poate se vor întreprinde unele măsuri în această direcție.

– **Participați la Festivalul Internațional al Muzicii Militare, cum a fost începutul participării la acest gen de recitaluri, și care sînt reușitele înregistrate?**

– Pentru prima dată am participat în 2003 la acest festival ce s-a desfășurat în Germania. Practic a fost prima ieșire a Orchestrei Prezidențiale peste hotarele țării. A fost o bună încercare pentru ca orchestra să fie evaluată și chiar de atunci am înregistrat succese frumoase. An de an, cînd am avut posibilitate să mergem, am participat. În Rusia, am cîștigat toate trei mențiuni, în Belgia am fost aplaudați de sala în picioare, în România am luat parte la mai multe ediții ale respectivului festival. Pentru anul viitor sîntem invitați în Franța. Este o deosebită plăcere și mîndrie pentru noi să fim invitați și să participăm la aceste festivaluri.

– **Cu cine colaborați și la care spectacole mai sînteți admirați de public?**

– Noi avem o colaborare frumoasă cu diverse colective muzicale din republică, unul dintre acestea este Orchestra Model a Ministerului Afacerilor Interne. Avem conlucrări fructuoase cu diferiți artiști autohtoni. Participăm la diverse concerte, mai ales la cele din cadrul sărbătorilor de iarnă, ale Festivalului „Mărțișor” sau cele ale țării.

– **Ce înseamnă pentru dumneavoastră să fii dirijor al Orchestrei Prezidențiale?**

– Mai întîi de toate să știi să aduci muzica în rîndurile militarilor și a publicului larg. Este o responsabilitate enormă. Vă imaginați la o vizită oficială să fie interpretat imnul unei alte țări decît cea menționată, ar fi un dezastru rușinos, iar aceasta întîi de toate este una din preocupările dirijorului. Mereu trebuie să contribui la sporirea măiestriei profesionale atît a colectivului, cît și a celei personale.

– **Care sînt urările la 20 de ani de activitate pentru orchestra care ne încîntă?**

– Urez sănătate și prosperare colectivului ce formează această unitate, să avem posibilitatea de a ne îndeplini misiunile cu respect și cu succese. Ar fi bine să avem condițiile necesare pentru o activitate bună, mă refer la sediul orchestrei. Doresc ca în orice circumstanțe Orchestra Prezidențială să-și mențină stima obținută și să-și îndeplinească misiunea principală de a cînta și a încînta.

– **Vă mulțumesc pentru interviu și vă urez multe realizări frumoase, repertorii încununătoare de succes și mii de aplauze. La mulți ani!**

Locotenent Mihaela MÎRZA

O felicitare pentru tine

Felicitări locotenent-colonelului Radu BURDUJA. Iubire, voință, înțelepciune, îngăduință, belșug și toate cele bune să se adune în casa dumneavoastră.

**Cu respect,
colectivul Batalionului
cu Destinație Specială**

La mulți ani locotenentului major Ecaterina BODRUG. Îți dorim să te bucuri de tot ce ai și te face fericită și de tot ce îți lipsește pentru a fi de două ori mai fericită!

Cu respect, din partea familiei RADVAN

Sincere felicitări maiorului Nicolae DRE-
GLEA, locotenentului major Sergiu BLĂ-
NUȚĂ, locotenenților Mihail ZIDU, Piotr
TOFAN, Rodica BUJENIȚA, plutonierului
major Veronica ANTOCI, plutonierilor Ele-
na TUTUNARU, Adrian PAȘA, sergentului
inferior Ecaterina MACARI. Sănătate, fericire
și numai împliniri frumoase.

**Cu respect,
colectivul Brigăzii „Ștefan cel Mare”**

La mulți ani urăm sergentului inferior
Nicolae BACIU. O boare de sănătate,
un strop de încredere și fericire vă dorim.

**Cu respect,
colectivul Divizionului de Artilerie**

Sincere felicitări locotenenților Natalia
SAVRAM, Vitalie PALII, Alexandru SE-
VERIN, plutonierilor Zinaida GURĂU, Lu-

cica ZMEU, Veronica COJOCARU, Andrei
SAVA. Vă urăm o zi de naștere plină de fericire,
liniște și momente de neuitat.

**Cu respect,
colectivul Batalionului de Gardă**

La mulți ani căpitanului Veaceslav BA-
CALU, locotenentului major Nata-
lia ILCO, plutonierilor adjutanți Afanasie
NASTAS, Artur CHEOSEA, funcționarului
Andrei MUNTEANU. De ziua dumneavoastră
vă dorim ca cele mai frumoase vise pe care
le aveți să prindă viață!

Cu respect, colectivul Brigăzii “Dacia”

La mulți ani medicului Elena COROI și
farmacistului Dumitru STĂNILĂ. Să-
nătate, realizări profesionale, iar buna dispozi-
ție să vă însoțească zi de zi alături de cei dragi.

**Cu mult respect,
colectivul Spitalului Clinic Militar Central**

Urări dintre cele mai frumoase locote-
nent-colonelilor Vladislav PROCOPII,
Anatolie BUCUCI, maiorului Ion COZMA,
căpitanului Dorin ORGHIAN, locotenent-
ului major Ion ROBU, plutonierilor Liliana
GORAȘ, Natalia BRAGA-BABAN, sergentu-
lui Victor GÎNJU. Viață lungă, fericire, sănă-
tate și iubire!

**Cu respect,
colectivul Academiei Militare
“Alexandru cel Bun”**

Powerlifting – sportul militarilor

Atractivitatea antrenamentelor sportive în sălile de forță a crescut considerabil în ultima perioadă. S-a mărit și numărul de doritori de a-și încerca puterile prin intermediul exercițiilor cu haltera. Aceștia sînt cei, care pot să-și pună scopuri și să atingă rezultate de performanță. Printre ei sînt și cei care practică powerlifting-ul – sportul oamenilor puternici și curajoși. Adepții powerlifting-ului trăiesc cu ideea că cele mai mari rezultate încă nu sînt obținute.

Un exemplu în acest sens poate servi maiorul în rezervă al Forțelor Armate Alexandru Pașa. Domnului, pe parcursul ultimilor zece ani, a cîștigat multiple titluri naționale și a fost inclus în selecționata Republicii Moldova la powerlifting. Ca reprezentant al țării la campionatele de rang internațional a obținut titlul de campion european în anii 2011 și 2012 și titlul de campion mondial la veterani în anii 2003 și 2012. La fel, maiorului Pașa îi aparțin două recorduri mondiale.

Federația Mondială de powerlifting (WDFPF) a inclus în cadrul competițiilor internaționale și întreceri între reprezentanții organizațiilor

de forță, precum militarii, polițiștii și pompierii (MPF). Și aici, atletul Alexandru Pașa, menționat de WDFPF, a devenit campion mondial între MPF la categoria de greutate pînă la 100 kg în 2011 (Voka, Estonia) și în 2012 (Autun, Franța și Lausanne, Elveția).

În prezent A. Pașa, deține funcția de secretar al Federației Asociațiilor de Rezerviști și Veterani ai Forțelor Armate ale R. Moldova.

Powerlifting-ul este un triatlon forță care include trei probe compe-

tiționale: genoflexiuni cu haltera pe umeri, împins culcat de la piept cu haltera și dezdoiuri de spate cu haltera. Campion devine cel ce în suma a trei exerciții ridică cea mai mare greutate.

Competițiile la powerlifting cristalizează în „fier” puterea de voință, disciplina personală și munca asiduă în sala de antrenament. În afară de plăcerea pe care o primești de la antrenamente, acest sport întărește sănătatea și dă un impuls pozitiv în viață.